

TEMA VIII: DISTRIBUCIÓN NOTÁBEIS DISCRETAS

▪ **Proceso de Bernouilli** é un experimento consistente en observar se os individuos dunha poboación, mirando se compren ou non determinada característica, verificándose:

- 1º) a proporción de individuos que presentan a característica observada é constante en cada observación e denotámola por p (a proporción de individuos que non a presentan é q=1-p)
- 2º) as observacións son independentes

▪ **Distribución BINOMIAL** de parámetros n e p (tamaño mostral e proporción de individuos con característica, respectivamente) é a que segue a variábel aleatoria x definida nun proceso de Bernouilli como $x=n^\circ$ de individuos coa característica observada, na mostra $[x \in B(n,p)]$

Características de x: é discreta, tomando valor en 0,1,...,n e a función de probabilidade de x ven dada por

$$P(x=i) = \binom{n}{i} p^i (1-p)^{n-i}$$

$i=0,1,\dots,n$

está tabulada

E(x)=np

Var(x)=npq

B(1,p)=distribución de Bernouilli

• Exemplo: Nunha fábrica realízase o seguinte control: diariamente, escóllen-se 15 unidades e mírase cantas hai defectuosas detendo o proceso se hai dúas ou máis defectuosas. Sábese que a porcentaxe de defectuosas é 0.05. Cal é a probabilidade de que o proceso se deteña un día calquera?

$x=n^\circ$ de unidades defectuosas

$$\begin{aligned} P(x \geq 2) &= 1 - P(x < 2) \\ &= 1 - P(x=0) - P(x=1) \\ &= 1 - 0.95^{15} - 15! / 14! \cdot 0.05 \cdot 0.95^{14} \\ &= 0.1709525 \end{aligned}$$

- Exemplo: Ao introducir datos a probabilidade de cometer un erro é de 0.001.
 - a) Cantos datos se poden introducir de maneira que a probabilidade de non cometer máis de un erro sexa polo menos 0.95?
 - b) Ao pasar 5.000 datos, que número de erros se espera?

a)

$x=n^\circ$ de datos erróneos

$$P(x \leq 1) = P(x=0) + P(x=1) \geq 0.95$$

$$\begin{aligned} P(x=0) &= 0.999^n \\ P(x=1) &= n \cdot 0.001 \cdot 0.999^{n-1} \end{aligned}$$

$$P(x \leq 1) = 0.999^{n-1} \cdot 0.999 + n \cdot 0.001 \cdot 0.999^{n-1} = 0.999^{n-1} \cdot (0.999 + 0.001n) \geq 0.95$$

$$n=355 \Rightarrow P(x \leq 1) = 0.9501704$$

$$n=356 \Rightarrow P(x \leq 1) = 0.9499212$$

A resposta é que se poden entrar 355 datos como máximo

b)

$$E(x) = np = 5000 \cdot (0.001) = 5$$

agárdase que se cometeran 5 erros

▪ **Proceso de Poisson** é un experimento consistente en observar a aparición de sucesos discretos sobre soporte contínuo (xeralmente sobre o tempo) verificándose:

- 1º) A longo prazo o número medio de sucesos é constante (λ)
- 2º) Os sucesos aparecen aleatoriamente de forma independente

▪ **Distribución de POISSON** de parámetro λ (número medio de sucesos ocorridos no intervalo considerado) é a que segue a variábel aleatória x definida en (un intervalo fixo de) un proceso de Poisson, como $x =$ "número de sucesos ocorridos no intervalo considerado" [$x \in P(\lambda)$]

Características de x: é discreta, toma valores 0,1,2,... e pódese considerar como o límite dunha distribución binomial cando $n \rightarrow \infty$ e $p \rightarrow 0$ * de forma que $np = \lambda$ constante e a función de probabilidade é

$$P(x=i) = \frac{e^{-\lambda} \cdot \lambda^i}{i!}$$

$i=0,1,2,\dots$

E(x)= λ
Var(x)= λ

*demostración

$$\begin{aligned} P(x=i) &= \lim_{n \rightarrow \infty} P(x_n=i) = \lim_{n \rightarrow \infty} \binom{n}{i} (\lambda/n)^i (1-\lambda/n)^{n-i} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n-1)\dots(n-i+1)}{i!} \cdot \frac{\lambda^i}{n^i} \cdot \frac{(1-\lambda/n)^n}{((n-\lambda)/n)^i} = \\ &= \frac{\lambda^i}{i!} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n-1)\dots(n-i+1)}{(n-\lambda)^i} \cdot (1-\lambda/n)^n = \\ &= \frac{\lambda^i}{i!} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{(n-\lambda)} \cdot \frac{(n-1)}{(n-\lambda)} \cdot \frac{(n-i+1)}{(n-\lambda)} \cdot \dots \cdot (1-\lambda/n)^n = \frac{\lambda^i}{i!} \cdot e^{-\lambda} \end{aligned}$$

▪ Exercicio [27] A probabilidade de que un estudante aprobe determinado exame é 0.3. Se se presentan 7 alumnos á proba, determíne-se:

- a) probabilidade de que non aprobe nengún
- b) número esperado de aprobados
- c) probabilidade de que aproben os 7
- d) probabilidade de que ao menos dous aproben

É un proceso de Bernouilli: observar se se dá determinada característica (aprobar ou non aprobar).

a)

$$P(x=0) = \binom{7}{0} 0.3^0 \cdot 0.7^7 = 0.0823543$$

b)

$$\mu = np = 7 \cdot 0.3 = 2.1 \text{ alumnos}$$

c)

$$P(x=7) = \binom{7}{7} 0.3^7 \cdot 0.7^0 = 0.0002187$$

d)

$$P(x \geq 2) = 1 - P(x < 2) = 1 - P(x=0) - P(x=1) = 1 - 0.0823543 - [7 \cdot 0.3 \cdot 0.7^6] = 0.6705828$$

▪ Exercicio [VIII.1] O xerente dun restaurante que só dá servizo mediante a reserva sabe por experiéncia que o 15% das veces as persoas que reservan mesan non asisten. Se o restaurante acepta 25 reservas pero só dispón de 20 mesas, cal é probabilidade de que todas as persoas que asisten a un restaurante se lles asigne mesa?

$$P(\text{acudir}) = 0.85$$

$$P(\text{non acudir}) = 0.15$$

Contamos o nº de persoas que acoden: $x \in B(n, p)$ con $n=25$, $p=0.85$

Para aproximar pola normal é necesario que $n > 30$ e $npq > 5$, así que non podemos.

$$\begin{aligned} P(x \leq 20) &= 1 - P(x > 20) = 1 - [P(x=21) + P(x=22) + P(x=23) + P(x=24) + P(x=25)] = \\ &= 1 - \left[\binom{25}{21} \cdot 0.85^{21} \cdot 0.15^4 \right. \\ &\quad - \binom{25}{22} \cdot 0.85^{22} \cdot 0.15^3 \\ &\quad - \binom{25}{23} \cdot 0.85^{23} \cdot 0.15^2 \\ &\quad - \binom{25}{24} \cdot 0.85^{24} \cdot 0.15^1 \\ &\quad \left. - \binom{25}{25} \cdot 0.85^{25} \cdot 0.15^0 \right] = \\ &= 1 - \left[\frac{25!}{(21!4!)} \cdot 0.85^{21} \cdot 0.15^4 \right. \\ &\quad - \frac{25!}{(22!3!)} \cdot 0.85^{22} \cdot 0.15^3 \\ &\quad - \frac{25!}{(23!2!)} \cdot 0.85^{23} \cdot 0.15^2 \\ &\quad - \frac{25!}{(24!1!)} \cdot 0.85^{24} \cdot 0.15^1 \\ &\quad \left. - \frac{25!}{(25!0!)} \cdot 0.85^{25} \cdot 0.15^0 \right] = \\ &= 1 - \left[\frac{25 \cdot 24 \cdot 23 \cdot 22}{(4 \cdot 3 \cdot 2)} \cdot 0.85^{21} \cdot 0.15^4 \right. \\ &\quad - \frac{25 \cdot 24 \cdot 23}{(3 \cdot 2)} \cdot 0.85^{22} \cdot 0.15^3 \\ &\quad - \frac{25 \cdot 24}{2} \cdot 0.85^{23} \cdot 0.15^2 \\ &\quad - 25 \cdot 0.85^{24} \cdot 0.15 \\ &\quad \left. - 0.85^{25} \right] = \\ &= 1 - \left[0.2109856 \right. \\ &\quad - 0.2173792 \\ &\quad - 0.1606715 \\ &\quad - 0.0758726 \\ &\quad - 0.0171978 \\ &\quad \left. - 0.3178932 \right] = \end{aligned}$$

▪ Exercicio [VIII.5] *Un centro de cálculo presta servizos de ordenador polos que cobra 15,000 pts á hora. As avarias que se poden producir no ordenador e, seguen unha lei de Poisson de media 0.2 por hora e o custo de reparar as e avarias ven dado por 2,000e² mais 3,000 de mantemento xeral á hora.*

- i) *Probabilidade de que en 5 horas de servizo non se teñan producido avarias.*
- ii) *Beneficio agardado por hora de servizo.*
- iii) *Calcular o número de horas de prestación de servizo que maximiza o beneficio agardado.*

i)

$\epsilon = \text{"nº avarias por hora"} \in P(0.2)$

$E(\epsilon) = \text{Var}(\epsilon) = 0.2$

$$P(\epsilon=0) = \frac{e^{-0.2} \cdot 0.2^0}{0!} = 0.8187307$$

$$\Rightarrow P(5 \text{ horas sen avarias}) = 0.8187307^5 = 0.3678793$$

ou...

$P(5 \text{ horas sen avarias}) \acute{e} P(\epsilon=0)$ con $\lambda = 0.2 \cdot 5 = 1$

$$P(\epsilon=0) = \frac{e^{-1} \cdot 1^0}{0!} = 0.3678794$$

ii)

ganancia (por hora) = 15,000

custo (por hora) = 3,000 + 2,000 ϵ^2

beneficio = ganancia - custo

$$E(\text{beneficio}) = E(15,000 - 3,000 - 2,000\epsilon^2) = 12,000 - 2,000 \cdot E(\epsilon^2)$$

$$\text{Var}(x) = E(x^2) - E(x)^2 \Rightarrow \text{Var}(\epsilon) = 0.2 = E(\epsilon^2) - E(\epsilon)^2 = E(\epsilon^2) - 0.2^2$$

$$\Leftrightarrow E(\epsilon^2) = 0.2 + 0.04 = 0.24 \Rightarrow E(\epsilon^2) = 11,520$$

iii)

▪ Exercicio *Nunha área xeográfica determinada, o 60% dos votos foron para o partido A. Se se consideran 5 votantes desa área, calcular:*

- a) *Probabilidade de que exactamente 3 teñan votado a ese partido*
- b) *Probabilidade de que nengún lle teña votado*

a)

$$P(A) = 0.6$$

contamos o nº de individuos coa característica: experimento de Bernouilli, distribución binomial

$$P(x=3) = \binom{5}{3} \cdot 0.6^3 \cdot 0.4^2 = 0.3456$$

b)

$$P(x=0) = \binom{5}{0} \cdot 0.6^0 \cdot 0.4^5 = 0.01024$$

▪ Exercicio *Dous xadrecistas de igual mestria xogan ao xadrez, que é mais probábel: gañar dúas de catro partidas ou gañar tres de seis partidas?*

$$P(\text{gañar}) = 0.5$$

É unha distribución binomial, no primeiro caso $B(4,0.5)$ e no segundo $B(6,0.5)$:

$$P(x=2) = \binom{4}{2} \cdot 0.5^2 \cdot 0.5^2 = 0.375$$

$$P(x=3) = \binom{6}{3} \cdot 0.5^3 \cdot 0.5^3 = 0.3125$$

É mais probábel que aconteza o primeiro.